

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครู
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
Innovative Leadership of School Administrators Affecting Teacher Performance
Quality in Schools Under the Nong Khaem District Office Bangkok

ชลธิชา ฤๅชา¹

Chonticha Ruecha¹

โรงเรียนวัดหนองแขม(สหราษฎร์บูรณะ)

WATNONGKHAM (SAHARACHBURANA) SCHOOL

E-mail: mameawchonticha29@gmail.com

Received May 10, 2024; Revised July 06, 2024; Accepted September 26, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร และ (3) เพื่อพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 201 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน ผลการวิจัย (1) ด้านระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและด้านระดับสมรรถนะของครู พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครู พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง และ (3) ด้านการพยากรณ์พบว่า มี 4 ด้าน เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม (X3) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X2) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (X4) และด้านการบริหารความเสี่ยง (X5) สามารถร่วมกันพยากรณ์ ได้ร้อยละ 71.5 สามารถเขียนในรูปของสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ สมการคะแนนดิบ $\hat{Y} = 0.989 + 0.291(X3) + 0.227(X2) + 0.159(X4) + 0.103(X5)$ และสมการคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z} = 0.357(X3) + 0.272(X2) + 0.206(X4) + 0.145(X5)$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ; ผู้บริหารสถานศึกษา; สมรรถนะของครู

Abstract

This research aimed to: (1) study the level of innovative leadership of school administrators and the level of teachers' competencies in schools under the Nong Khaem District Office. Bangkok (2) study the relationship between innovative leadership of school administrators and teachers' competencies in schools under the Nong Khaem District Office. Bangkok, and (3) construct predictive equations showing the innovative leadership of school administrators that affects the teachers' competencies in schools under the Nong Khaem District Office. Bangkok. This study employed a quantitative research design. Data were collected from questionnaires administered to 201 teachers in schools under the Nong Khaem District Office. Bangkok. The data were statistically analyzed by percentage, mean, standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient, and stepwise multiple regression. The results of the research (1) regarding the level of innovative leadership of school administrators and the level of teachers' competency were found to be at a high level overall; (2) regarding the relationship between the innovative leadership of school administrators and teachers' competency found that overall there was a high level of positive relationship. And (3) Forecasting, it was found that there were 4 areas, arranged in order of importance from highest to lowest, namely, creating an innovative organization (X3), having creativity (X2), teamwork and participation (X4), and risk management (X5), that can jointly predict 71.5 percent. The predictive equation of school effectiveness in terms of raw scores and standardized scores is as follows: $\hat{Y} = 0.989 + 0.291(X3) + 0.227(X2) + 0.159(X4) + 0.103(X5)$ and $Z = 0.357(X3) + 0.272(X2) + 0.206(X4) + 0.145(X5)$

Keywords: Innovative leadership; educational institution administrators; teacher competency

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศ ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา รวมถึงการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมและจริยธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้นำที่ดีมีทักษะความเป็นผู้นำ มีปัญญา มีความรู้ความสามารถ มีความฉลาดทางอารมณ์ และมีความกล้าหาญทางจริยธรรม รวมถึงการใช้กระบวนการวิจัย

และพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทั้งสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทุกระดับเป็นสำคัญ การบรรลุเป้าหมายด้านคุณภาพของผู้เรียนอย่างยั่งยืนจึงต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดคือ **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา** ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีทักษะหลักหรือทักษะที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ทักษะภาวะผู้นำให้เกิดความชำนาญและความเชี่ยวชาญในการบริหารตนเอง การบริหารงาน และการบริหารบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษา (บุญช่วย สายราม, 2561)

ผลสำเร็จจากความสามารถของครูผู้สอนในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด ส่งผลให้ครูสามารถปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษา การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเองอยู่เสมอด้วยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ มีความร่วมมือ และการสนับสนุนที่ดี (ฐิติณัฐ ประจักษ์ภูมิ, 2561)

การจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล จำเป็นต้องสร้างภาพลักษณ์ใหม่เพื่อการพัฒนาสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศและเทคโนโลยี (อมรรัตน์ เตชะนอก, 2563) ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่เหมาะสมจะส่งผลให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคลากรที่ทำงานร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างขวางสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ความสามารถ และนำทีมไปสู่ความสำเร็จ

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารที่เน้นการคิดสร้างสรรค์และการนำความคิดที่เป็นประโยชน์มาใช้ในการแก้ปัญหาและสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในสถานศึกษา ผู้นำใช้ทักษะของตนในการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานเชิงนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สถานศึกษา

ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาผู้นำในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้บริหารที่มีทักษะการบริหารที่ดีจะสามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและสร้างสมรรถนะที่ดีให้กับครูในการพัฒนาการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองแขม
2. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองแขม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองแขม
4. เพื่อพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองแขม

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมในงานวิจัยนี้มุ่งเน้นการศึกษาและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม** ของผู้บริหารสถานศึกษาและ **สมรรถนะของครู** ซึ่งจะอธิบายถึงปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานเชิงนวัตกรรมและการส่งเสริมสมรรถนะของบุคลากรในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้:

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมหมายถึง ความสามารถของผู้นำในการคิดสร้างสรรค์ การนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาองค์กร และการแก้ไขปัญหาผ่านวิธีการที่เป็นนวัตกรรม การที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในโลกยุคดิจิทัลที่การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว งานวิจัยต่าง ๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแสดงให้เห็นว่า ผู้นำที่มีความสามารถในด้านนี้มักจะสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรทำงานเชิงนวัตกรรม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมความสามารถของครูในด้านการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง และการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในวงการการศึกษา

สมรรถนะของครู

สมรรถนะของครูคือความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาการเรียนการสอนและการดูแลผู้เรียน สมรรถนะที่ดีของครูมีบทบาทสำคัญต่อผลสำเร็จของผู้เรียน และเป็นตัวแปรสำคัญที่สะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษา การศึกษาทางวรรณกรรมเกี่ยวกับสมรรถนะของครูพบว่าปัจจัยหลายอย่างส่งผลต่อสมรรถนะ เช่น การสนับสนุนจากผู้บริหาร การพัฒนาความรู้ความสามารถของครูอย่างต่อเนื่อง และการจัดสภาพแวดล้อมการทำงานที่เหมาะสม

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับสมรรถนะของครู

งานวิจัยหลายชิ้นชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะของครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้บริหารมีความเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรม จะช่วยส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนาทักษะและความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และยังส่งผลให้ครูมีแรงจูงใจในการทำงานที่สูงขึ้น สามารถปรับตัวได้ดีกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม (Innovation Change Theory): เน้นที่การนำแนวคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนาองค์กร ผู้บริหารที่มีความสามารถในการบริหารเชิงนวัตกรรมจะสามารถปรับปรุงกระบวนการทำงานและสร้างสรรค์วิธีการใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร

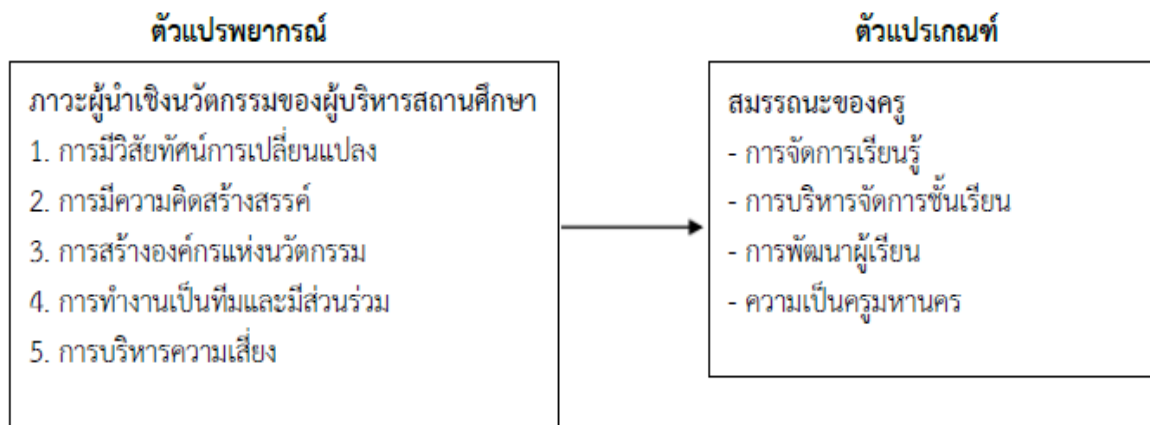
ทฤษฎีการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning): ทฤษฎีนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของครู ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาสมรรถนะการทำงานในระยะยาว

ทฤษฎีความสามารถในการปรับตัว (Adaptive Leadership Theory): ทฤษฎีนี้เน้นการปรับตัวของผู้นำในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมการทำงาน ผู้นำที่มีความสามารถในการปรับตัวจะช่วยให้ครูและบุคลากรสามารถปรับตัวให้เข้ากับความท้าทายใหม่ ๆ ได้ดีขึ้น

การทบทวนวรรณกรรมนี้ช่วยให้เห็นถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและสมรรถนะของครูในบริบทของการพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะในยุคที่การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะของครู และส่งเสริมให้การจัดการศึกษามีคุณภาพสูง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย 1) สถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1. การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2. การมีความคิดสร้างสรรค์ 3. การสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม 4. การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม 5. การบริหารความเสี่ยง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับ สมรรถนะของครู จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1. การจัดการเรียนรู้ 2. การบริหารจัดการชั้นเรียน 3. การพัฒนาผู้เรียน 4. ความเป็นครูมืออาชีพ มีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาเอกสารหลักการแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะของครู เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็น เพื่อสร้าง แบบสอบถาม 2) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ อาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมการค้นคว้าอิสระตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น 3) นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) พร้อมนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ให้สมบูรณ์โดยให้เกณฑ์ โดยพิจารณาค่าความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์หรือเนื้อหา (IOC : Index of Item Objective Congruence) ที่มีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป 4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทำ IOC แล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) โดยข้อคำถามทั้งฉบับต้องไม่ต่ำกว่า 0.7 จึงถือว่าสามารถนำไปใช้ได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check List) นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นรายชื่อใช้วิเคราะห์คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง 2) นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมาย รายข้อ รายด้าน และความหมายในภาพรวมโดยใช้เกณฑ์ประเมินและแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1997, p. 190 อ้างถึงใน วิกันดา โรจนภาพงค์, 2559, น. 75) 3) นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับสมรรถนะของครู วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมาย รายข้อรายด้าน และความหมายในภาพรวมการแปลผลค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ประเมินและแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1997, p. 190 อ้างถึงใน วิกันดา โรจนภาพงค์, 2559, น. 75) 4) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)นำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย 5) นำข้อมูลที่ได้แปลความหมายของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานครโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

- 1) สถิติที่ใช้หาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ด้านดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม (IOC : Index of Item Objective Congruence)
- 2) สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่น (คุณภาพของเครื่องมือ) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach)
- 3) สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
- 4) สถิติทดสอบสมมุติฐาน ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา

ในการวิเคราะห์ผลการศึกษาคครั้งนี้ ผลการวิจัย (1) ด้านระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านระดับสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง และ (3) ด้านการพยากรณ์แสดงภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานครพบว่ามี 4 ด้านที่ส่งผล เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม (X_3) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X_2) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (X_4) และด้านการบริหารความเสี่ยง(X_5) ตามลำดับ ซึ่งสามารถรวมกันพยากรณ์สมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 71.5 โดยสามารถเขียนในรูปของสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\text{สมการคะแนนดิบ } \hat{Y} = 0.989 + 0.291(X_3) + 0.227(X_2) + 0.159(X_4) + 0.103(X_5)$$

$$\text{สมการคะแนนมาตรฐาน } \hat{Z} = 0.357(X_3) + 0.272(X_2) + 0.206(X_4) + 0.145(X_5)$$

สำหรับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X_1)

ไม่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร เพราะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจึงไม่ถูกคัดเลือกเข้าสมการ

สรุป

1) การศึกษาระดับของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, น. 113) เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความ

คิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงมีค่าเฉลี่ยสูง รองลงมา คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการบริหารความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2) การศึกษาระดับของสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก การบริหารงานนั้นถือเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องให้บุคลากรปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรวางแผนเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจนบุคลากรสามารถดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง เข้าใจในบทบาทและภาระกิจที่ตนเอง ได้รับซึ่งต้องพึงพาและเกี่ยวข้องกันทั้งระบบทั้งยังเป็นหน่วยบริการที่มีมาตรฐานทั้งผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการเกิดมาตรฐานที่มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, น. 26) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญญฐกิตติ บุญเก่ง (2565, น. 138) เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการบริการที่ดีด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครูภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3.การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ลวงสวาส (2561, น. 236-251)เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยองเขต 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านผู้ปกครอง ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.การศึกษาสมการพยากรณ์แสดงภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานครเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ ด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม (X3) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X2) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (X4)และด้านการบริหารความเสี่ยง (X5) ตามลำดับ สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 71.5 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิติสุตา แก้วหาญ(2564, น. 172) เรื่องภาวะผู้นำ

เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หนองคาย ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย พบว่ามี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ร้อยละ 66.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร อันดับสุดท้าย คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ การเปลี่ยนแปลง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญและพัฒนาตนให้มีวิสัยทัศน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำข้อค้นพบจากการวิจัยไปต่อยอดภายในองค์กร เพื่อพัฒนาส่งเสริม คุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูใน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตอื่น ๆ เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนา สถานศึกษาต่อไป
2. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ พงศ์กิตติธัช. (2553). *สภาพและปัญหาการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.
- กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ. (2554). *การจัดการความเสี่ยงและตราสารอนุพันธ์เบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: เพียร์สันเอดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- ณัชธิดา ปัทมพัฒตานนท์. (2553). *การจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- ณัฐยา มงคลสวัสดิ์. (2553). *การพัฒนามาตรวัดความสำเร็จของระบบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร*. สาร นิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2552). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2553 (สำหรับหน่วยงานการเรียนการสอน)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พัชรินทร์ ขำวงษ์. (2554). การบริหารความเสี่ยงงานการเงิน บัญชีและพัสดุของสถานศึกษาภาครัฐแห่งหนึ่ง. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- ลักษณะพิมพ์ ทินกร. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงและคุณภาพการให้บริการของ สถานศึกษาภาครัฐ ในกรุงเทพมหานคร. บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม กรุงเทพมหานคร.
- วันชัย คำหน่อ, หยกแก้ว กมลวรเดช, และมานี แสงหิรัญ. (2564). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่านเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, อุตรดิตถ์.
- วิวัฒน์ ตูจำนงค์. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, ปทุมธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.). (2552). คู่มือคำอธิบายตัวชี้วัดการพัฒนา คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 สำหรับส่วนราชการระดับกรม. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2552). นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ (พ.ศ. 2551-2554). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2550). คู่มือการบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวง มหาดไทย.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แผนการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สุนนมานต์ อมรมณีพงศ์. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, อุตรดิตถ์.
- อัจฉรวรรณ สุขสมสิน. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยงในทรศนะของ ผู้บริหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัญชีมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.